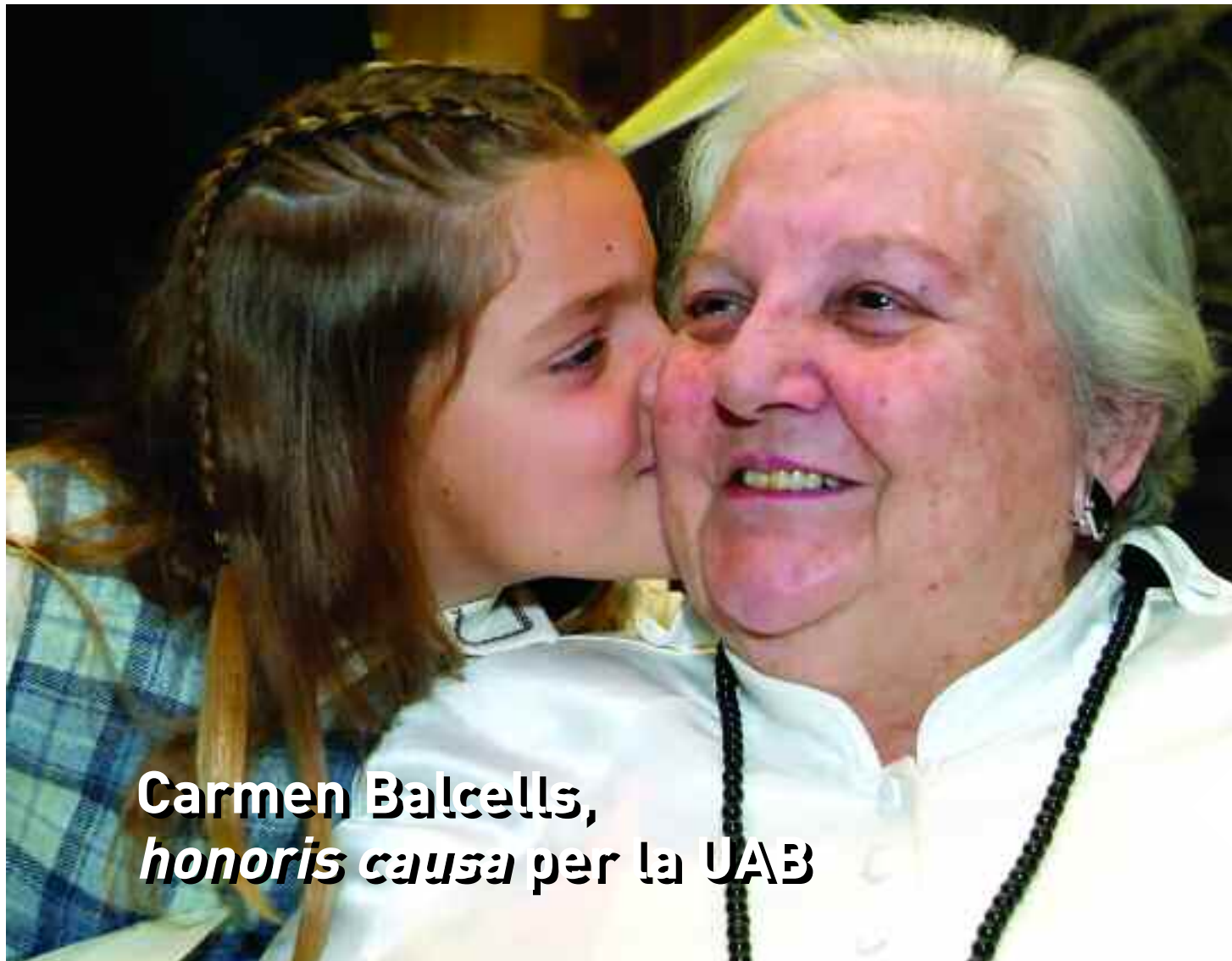

ZAMORA

Carmen Balcells, *honoris causa* per la UAB

L'agent literària, acompanyada a l'acte per la seva família –aquí amb la seva néta–, va ser investida amb la presència del món literari en ple. **PÀG. 3**

PREMI DE FOTOGRAFIA CIENTÍFICA

La sèrie de fotografies *Miedo al calamar*, d'Idoia Unzurrunzaga, i la fotografia *Fragilitat inesperada*, de Montserrat Codina, han estat les guanyadores de la primera edició del Concurs de Fotografia Científica de la UAB. **PÀG. 15**

ZAMORA

TROBADA D'EXPERTS EN *EL QUIXOT* A LA UAB

Els dies 1 i 2 de desembre, van tenir lloc a la Facultat de Filosofia i Lletres unes jornades sobre *El Quixot* que van aplegar els més destacats experts en l'obra cervantina. A més, la Facultat va acollir una important exposició d'edicions il·lustrades. **PÀG. 7**

TROBAT L'ORIGEN DE L'ADDICCIÓ

Els investigadors han obtingut evidències experimentals que l'addicció a la morfina està relacionada amb la tendència a explorar de manera perseverant. Serà útil per planificar estratègies preventives en la població de risc. **PÀG. 9**

PRESA DE POSSESIÓ

Lluís Ferrer inicia el seu segon mandat a la UAB

El món acadèmic català assisteix a la presa de possessió

➤ Ferrer va destacar en el seu discurs que la UAB és la universitat catalana amb més personalitat

Lluís Ferrer, catedràtic de Medicina i Cirurgia Animals, va prendre possessió del seu renovat càrrec de rector de la UAB en un acte que va tenir lloc el 16 de desembre i al qual van assistir nombroses autoritats acadèmiques, polítiques i de la societat civil. Carles Solà, conseller d'Universitats de la Generalitat, va fer efectiu el decret de nomenament en un breu però sentit acte. Ferrer va agrair la nodrida assistència tant pel que denota de la importància de la institució com pel fet de compartir un moment feliç amb els amics.

Ferrer va afirmar que moltes coses han canviat en aquests quatre anys: «La primera, que som quatre anys més vells... o més savis». I, tot negant la dita popular que segones parts no són mai bones, es va mostrar optimista: «Aquest mandat serà millor que el primer perquè bufen vents millors a les administracions i perquè nosaltres tenim més experiència».

Ferrer no va fer explicacions programàtiques però va llançar algunes reflexions, com ara que la UAB és la universitat cata-

L'alcalde de Cerdanyola del Vallès, Antoni Morral, el conseller Carles Solà i el rector de la UAB, Lluís Ferrer.

La família del rector no va voler faltar a l'acte.

«Aquest mandat serà millor perquè bufen vents millors a les administracions i perquè tenim més experiència»

lana amb una personalitat més marcada: «Sap el que és i el que vol ser», i que l'equip de govern ha de tenir clar el seu paper: «Ni s'ha de canviar tot ni es podria canviar tot». Potser, va reconèixer, «fa quatre anys no n'èrem tan conscients, d'això», i va citar Ortega y Gasset: «Progrés és conservar l'essència de l'ahir necessària per crear aquest avui». Sobre el paper dels estudiants, va dir: «Volem fer de la UAB una universitat veritablement centrada en els estudiants».

Ferrer va acabar donant les gràcies als companys del Rectorat que li van fer veure «que valia la pena continuar» i als companys que van acceptar d'acompanyar-lo en aquest viatge: «Persones disposades a deixar els seus despatxos i laboratoris per dedicar uns anys a la institució».

Solà va afirmar que la Universitat catalana és troba en una autèntica cruïlla: «Integrar-se o no en el nostre àmbit natural d'actuació, que és Europa» i, referint-se als estudiants que van desplegar

una pancarta contra el procés de Bòlnya, es va mostrar preocupat perquè «les forces més reaccionàries de l'Estat puguin trobar un punt d'unió amb persones com les que avui s'han manifestat».

El conseller Solà va reiterar que Bòlnya no significa la privatització de la universitat: «El govern de Catalunya ha donat garanties absolutes que es mantindran els preus públics de graus i de postgraus».

SUPORT DE LA SOCIETAT CATALANA

Rosa Cullell, presidenta del Consell Social de la Universitat Autònoma de Barcelona, va assegurar que el nou equip té el suport del Consell Social, representació d'una societat catalana que ha d'estar present a la vida universitària. I es va felicitar per endegar una política d'igualtat que reflecteix la situació de la universitat entre homes i dones.

Antoni Morral, alcalde de Cerdanyola del Vallès, va dir que els pròxims anys marcaran un abans i un després amb l'obertura i l'ampliació de la Universitat en el territori més proper al parc científic –a l'altra banda de l'autopista–, un repte per a la ciutat que acull aquesta universitat. I va proposar compartir un sol projecte: «El de la ciutat de la universitat o la universitat de la ciutat, colze a colze».

Els vicerectors també van assistir a l'acte.

CAMPUS

El món literari es rendeix a Carmen Balcells

La prestigiosa agent literària és investida doctora *honoris causa*

➤ Carme Riera, que va fer de padrina, lloa la defensa apassionada de les lletres de la representant literària

El 20 de desembre, l'agent literària Carmen Balcells va ser investida doctora *honoris causa* a proposta de la Facultat de Filosofia i Lletres. A la cerimònia d'investidura, van ser-hi presents nombroses personalitats del món literari: molts dels autors representats per l'agent, editors i amics de Balcells.

L'escriptora i professora del Departament de Filologia Espanyola Carme Riera, padrina de la doctoranda, va sol·licitar el grau de doctora *honoris causa* per a Balcells amb el discurs «Carmen Balcells, traficant de paraules», en què, després de fer unes pinzellades biogràfiques, va analitzar els mèrits acreditats per Balcells «més enllà de l'èxit de la seva agència, que representa diversos premis Nobel, un munt de premis Cervantes i un bon nombre de premis Nacionals».

CARME RIERA DESTACA TRES MÈRITS

Entre els nombrosos mèrits per a la concessió de l'*honoris causa*, Carme Riera en va destacar tres: la seva feina a favor de la literatura i de la seva difusió, l'extraordinària defensa d'una llei a favor dels autors i dels seus drets i, sobretot, la seva absoluta fe en la paraula escrita: «Per damunt de tot, la seva defensa apassionada de la literatura».

Tot seguit i enmig d'una llarga i sentida ovació, el rector va procedir al lliurament del diploma i a la imposició de la medalla acreditativa i va deixar pas a la lliçó magistral de Carmen Balcells. Després dels agraïments, Balcells va assegurar: «La meua biografia és el catàleg de l'agència, el recorregut pels autors que hem representat, defensat i estimat per sobre de tot». Abans de finalitzar, Balcells va tenir un record per a Manuel Vázquez Montalbán —«paradigma d'escriptor etern amb lletres que conquereixen la pell universal de la humanitat

Balcells rep el diploma com a doctora *honoris causa* de mans del rector de la UAB, Lluís Ferrer.

Carme Riera, Rafael Grasa i Carmen Balcells.

El món editorial i cultural, present a l'acte.

literària», i va retre també un homenatge a les lletres en general: «Font de vida i d'esperança contra la incomunicació, la violència i la incomprensió».

El rector Lluís Ferrer va tancar l'acte destacant tres qualitats de Carmen Balcells: «Una visió innovadora, gran capacitat de feina i la seva immensa humanitat». Ferrer va defensar el sentit i la pràctica de reconèixer la tasca extraordinària de persones de fora de la comunitat universitària amb doctorats *honoris causa* com els de Carmen Balcells, o els immediatament anteriors de James Watson i Estela Barnes de Carlotto: «Tres bons exemples dels compromisos d'aquesta universitat amb la cultura, la ciència i la societat».

Escriptors i editors

En el transcurs del multitudinari dinar posterior a l'acte acadèmic, Carmen Balcells va reconèixer l'enorme emoció que havia sentit amb la investidura com a doctora *honoris causa* per part de la UAB com a valoració de la seva tasca, i es va reafirmar en la necessitat de protegir i d'estimular els autors en la seva capacitat creativa. Eduardo Mendoza, en una improvisada intervenció, va parlar en nom de tots els autors que van assistir a l'acte, i va afirmar que, ara, tots els escriptors s'havien jurat per demanar la «beatificació» de l'agent literària com a objectiu immediat. Joan Ferran va glossar la personalitat i l'obra de Balcells i tots els treballadors de la seva empresa li van fer un regal com a homenatge a la seva obra i per la seva investidura. Balcells va poder gaudir de la confraternització que van viure autors i editors, que es van aplegar en un intercanvi d'anècdotes sobre la personalitat de l'agent literària, que ha revolucionat les relacions entre els escriptors i els editors. Entre els escriptors hi havia Ana María Matute, Eduardo Mendoza, Jarvier Cercas, Juan Marsé, Alfredo Bryce, Félix de Azúa, Andreu Martín, Imma Monzó, Miquel de Palol, Francisco Casavella, Àlicia Giménez Bartlett, Enrique de Hériz i Marcos Ordóñez. Entre els editors, Josep Maria Castellet, Daniel Fernández, Claudio López Lamadrid, Jesús Badenes, Anik Lapointe, Jordi Cornudella i Riccardo Cavallero.

Continua el cycle de xerrades de l'Any de l'Àsia

➤ La pacificació a la península coreana ha estat un dels principals temes abordats en les xerrades

Després de la conferència de Jochen Noth, director de l'Àsia Pacific Institute for Management de Berlín, sobre els canvis socials i la reforma política que s'estan produint a la Xina actual, les conferències emmarcades dins el cycle de l'Any de l'Àsia han continuat a la Universitat Autònoma de Barcelona durant el mes de desembre.

Aquest cop, els temes principals tractats a les conferències i sessions de debat han estat la migració asiàtica cap a Europa i els processos de reunificació i de pacificació de la península coreana. El 30 de novembre va tenir lloc la jornada «De l'Orient llunyà a l'Occident llunyà: la presència de l'Àsia Oriental a l'Europa Occidental», a càrrec de Joaquín Beltrán, professor de l'Àrea d'Estudis de l'Àsia Oriental de la UAB.

La primera a exposar el seu discurs va ser Park Hwa-Seo, directora del Departament d'Estudis Migratoris de la Universitat de Myongji, per parlar sobre les «Xarxes transnacionals coreanes a Europa». La va seguir Paul White, membre de l'equip de la Universitat de Sheffield des de 1974, qui va parlar de la «Migració japonesa a Europa: de la institució a l'individu». White va fer un breu recorregut per la història de l'emigració coreana cap a Europa des de la restauració Meiji fins avui dia. Frank N. Pieke, professor universitari de Política i Societat Modernes a la Xina i integrant del St. Cross College des de 1995, va parlar sobre els canvis produïts en la migració xinesa durant els últims vint-i-cinc anys.

LA PACIFICACIÓ A COREA

Finalment, el dia 12 de desembre passat va tenir lloc una taula rodona sobre la pacificació i la reunificació de la península coreana. Hi van participar diferents experts en l'evolució de la península coreana, com Josep Manel Brañas, professor titular del Departament d'Econ-

CAUFAPE

Jochen Noth va parlar dels canvis a la Xina actual.

mia Aplicada de la UAB, Hanna Kristi Aurdal, investigadora de les relacions intercoreanes, Alonso Ojeda, professor de la Facultat de Ciències Econòmiques i Empresarials de la UAB, Bo-Ram Kim, investigadora coreana, i Myung H. Cha, director de Relacions Internacionals de la Universitat de Pyontek.

PREMIS

Genescà, Oliver i Surís, premi Joan Sardà Dexeus

La industria en España: claves para competir en un mundo global és el títol del llibre que ha guanyat l'edició d'aquest any, la novena, del premi Joan Sardà Dexeus. En la redacció d'aquesta obra, hi han intervingut, entre d'altres, els professors de la UAB Enric Genescà i Josep Maria Surís, del Departament d'Economia de l'Empresa, i Josep Oliver, del Departament d'Economia Aplicada. Recull les anàlisis de setze experts sobre els problemes, els reptes i les expectatives de la indústria espanyola en un món cada cop més globalitzat. Atorgat pel Col·legi d'Economistes de Catalunya, el premi reconeix el millor llibre d'economia de l'any.

La càtedra sobre dolor, Millor Idea en Política Professional

La Càtedra UAB-IMAS-Menarini d'Investigació i Docència en Dolor ha rebut el premi a la Millor Idea de l'Any, que atorga la publicació *Diario Médico*. Aquesta càtedra es va constituir el mes de juliol passat per mitjà de la signatura d'un conveni entre les tres entitats. El seu objectiu és potenciar la investigació en el camp del dolor i alhora promou un màster de postgrau basat en la fisiopatologia i el tractament, que s'iniciarà el 2006. La directora de la Càtedra és la doctora Margarita Puig Riera, professora del Departament de Cirurgia de la UAB, qui ha dedicat la seva carrera professional a la investigació del dolor al nostre país i als Estats Units.

Premi cinematogràfic per al professor Josep A. Esteve

El professor del Departament de Comunicació Audiovisual i de Publicitat Josep A. Esteve i Torres ha estat guardonat amb el Premio Segundo de Chomón que concedeix l'Academia de las Artes y las Ciencias Cinematográficas de España. L'Academia reconeix, així, la creació i el desenvolupament del Cartoon Television Programe (CTP), un programa informàtic de producció d'animació. La primera versió del programa es va presentar a Annecy el 1999 i, des de llavors, el CTP ha difós l'ús d'eines fonamentals per a tota mena d'empreses que capaciten, en particular, petites estructures que han pogut desenvolupar la producció de curtmetratges i llargmetratges d'animació.

Joan Coromines és homenatjat pels departaments de Filologia Catalana i de Filologia Espanyola

➤ Es recorda la figura d'aquest important filòleg amb motiu del centenari del seu naixement

Amb motiu del centenari del naixement del filòleg Joan Coromines, el 13 de desembre passat, els departaments de Filologia Catalana i de Filologia Espanyola van organitzar una jornada d'homenatge amb la voluntat de recordar la seva figura i reconèixer la seva aportació en el camp de la filologia romànica.

Diversos ponents del món de la llengua van mostrar la faceta més excepcional de la carrera investigadora de Coromines. L'estudi del lèxic, de l'etimologia, de la dialectologia i de l'onomàstica, sobretot del català, van ser els temes tractats amb més profunditat pels especialistes.

La conferència inaugural va ser a càrrec del filòleg nascut a Turquia Joseph Gulsol, autor de l'edició i estudi del *Diccionari valencià-castellà*, de Manuel Joaquim Sanelo, col·laborador amb Coromines en el *Diccionari etimològic i complementari de la llengua catalana*.

Taula rodona de les jornades d'homenatge.

Seguidament, el mateix Gulsol, Max Cahner, de Curial Edicions, i Joan Ferrer, de la Universitat de Girona, van participar en una taula de col·laboradors.

TAULA SOBRE LES OBRES

A la tarda, Germà Colon, de la Universitat de Basilea, Josep Moran, de la Universitat de Barcelona, i Glòria Claveria, de la UAB, van participar en una taula crítica sobre les obres i les aportacions de Co-

romines al llarg de la seva vida. El punt final el va posar Joan Veny, filòleg mallorquí i autor, juntament amb Lúdia Pons, de *Latles lingüístic del domini català*. Veny es considera privilegiat d'haver gaudit directament dels coneixements «d'un dels més grans etimòlegs catalans». El mallorquí va presentar un Coromines immers en l'etimologia, una ciència que «descobreix el nom de les coses i les converteix en més entranyables, més properes».

Els experts analitzen l'impacte de la llei del matrimoni homosexual

El Departament de Dret Privat de la UAB va organitzar, l'1 de desembre passat, la jornada Matrimoni Homosexual i Adopció, que va tenir lloc a la UAB-Casa Convalescència. S'hi van tractar les darreres reformes legals en matèria de família i, concretament, el matrimoni entre parelles del mateix sexe i l'adopció de menors per part d'aquestes.

La llei que permet el matrimoni homosexual, que va entrar en vigor el juliol passat, modifica el codi civil en matèria de dret a contraure matrimoni, ja que en permet la celebració entre persones del mateix sexe amb plenitud i igualtat de drets i obligacions.

L'equiparació de drets implica que els matrimonis homosexuals poden adoptar infants i rebre les prestacions socials previstes per als matrimonis heterosexuales.

Amb l'entrada en vigor d'aquesta llei, Espanya ha esdevingut el quart estat del món que permet enllaços matrimonials entre persones del mateix sexe, després de Bèlgica, Holanda i el Canadà.

ALTRES REALITATS

Precisament, a la sessió del matí, experts com Michelle Giroux, catedràtica de Dret Civil de la Universitat d'Ottawa (Canadà) i Pascal Pichonnaz, catedràtic de Dret Privat i de Dret Romà de la Universitat de Friburg (Suïssa), van explicar altres realitats jurídiques, com són la canadencs o la suïssa.

D'altra banda, Santiago Álvarez, professor de la Universitat de Santiago de Compostel·la, va analitzar l'impacte de la nova llei espanyola des de la perspectiva de les relacions internacionals.

Casa Convalescència, seu de la jornada.

A la sessió de tarda, a la taula rodona «Nous reptes de la família i del dret de família», hi van participar Jordi Petit, president honorífic de la Federació d'Associacions Coordinadora Gai-Lesbiana de Catalunya, Javier Pereda, magistrat de l'Audiència Provincial de Barcelona, o l'advocada Magda Oranich. Era el primer cop, a Espanya, que s'abastava aquest tema des de la universitat i des del vessant jurídic.

Tret de sortida per a les activitats de promoció

El Bus de l'Autònoma arribarà a unes quaranta poblacions.

➤ Amb les jornades de portes obertes, que tenen lloc els dies 24, 25 i 26 de gener, s'inicia la campanya

Al voltant de 18.000 estudiants de secundària s'espera que vinguin al campus de l'Autònoma durant les Jornades de Portes Obertes que tindran lloc entre el 24 i el 26 de gener. Durant aquests dies, els futurs universitaris podran conèixer el campus, informar-se de les titulacions que ofereix la UAB i tenir un primer contacte amb els professors i les aules.

A partir d'aquí i al llarg dels mesos de febrer, març, abril i maig, s'aniran succeint les diferents activitats promocionals que la UAB prepara per captar estudiants universitaris. Així, el 6 de febrer, el Bus de la UAB començarà el seu trajecte anant a Sant Carles de la Ràpita, en un itinerari que el durà per unes quaranta poblacions, acompanyat en la majoria dels casos per un professor de la UAB.

Una altra cita important és el Saló de l'Ensenyament, del 22 al 26 de març, en què la UAB tindrà una presència destacada. I el dissabte 6 de maig, el campus s'omplirà de famílies d'estudiants de batxillerat i de cicles formatius de grau superior en la jornada batejada com el Dia de la Família, que any rere any desperta un gran interès.

Les visites al campus per a estudiants de secundària és una altra de les accions promocionals que tindran lloc al llarg del curs. Consisteixen en el fet que els estudiants dels instituts visiten la Universitat. Poden fer una visita general al campus o bé seguir tres itineraris diferents: el camí de la ciència, el camí de les lletres o el camí de les enginyeries.

A més, enguany, per primer cop, s'ofereixen visites al campus per a estudiants de primària, per tal que tinguin un primer contacte amb el món universitari. Són per a grups reduïts i hi ha places limitades. I per als estudiants interessats a fer un segon cicle, el dia 18 de maig hi ha prevista la Jornada de Segon Cicle.

La II República i el món jurídic, a debat

La Diplomatura de Relacions Laborals de la UAB va organitzar unes jornades titulades II República i Món Jurídic, els dies 28, 29 i 30 de novembre. Destacats professors de l'àmbit del dret van parlar de la legislació de la II República i dels seus efectes en la societat.

Totes les sessions van tenir lloc a l'aula magna de la Facultat de Dret. Les jor-

nades es van complementar amb una exposició bibliogràfica i de diversos objectes de l'època analitzada a la Biblioteca de Ciències Socials. La conferència inaugural d'aquestes jornades va ser a càrrec del professor del Departament de Ciència Política i de Dret Públic Manuel Gerpe, que va parlar de «La Constitució de la II República».

BREUS

Homenatge al professor Josep Romeu i Figueras

El Departament de Filologia Catalana i el Departament de Filologia Espanyola van organitzar conjuntament, el 15 de desembre, un acte d'homenatge a Josep Romeu i Figueras, en ocasió del primer aniversari de la seva mort. Romeu havia estat professor de Literatura Catalana Medieval a la UAB des de la fundació de la Universitat fins a la seva jubilació, l'any 1984. Erudit, crític i poeta, va ser un estudiós de la poesia popular, del mite del comte Arnau i del teatre català medieval i renaixentista, per exemple. Va impulsar la vida literària en els anys de la clandestinitat, sobretot des de la revista *Ariel*.

Enquesta a la comunitat sobre el procés de Bolonya

La Comissió d'Anàlisi de l'Adaptació de la UAB a l'Espai Europeu d'Educació Superior (EEES), creada pel Claustre, està elaborant un informe sobre el procés d'adaptació de la UAB a l'EEES. L'objectiu d'aquest document és analitzar els punts forts i febles d'aquest procés i fer-hi recomanacions de millora. Per tal que la seva redacció sigui al més participativa possible, la Universitat posa a l'abast de tota la comunitat universitària un qüestionari per recollir les informacions, les valoracions, les reflexions i les propostes de solució dels possibles problemes. Al web hi trobareu el qüestionari.

Cursos d'especialització de la Fundació Doctor Robert

La Fundació Doctor Robert ja té a punt el programa de formació continuada per aquest any. Els cursos d'especialització de la Fundació s'emmarquen dins de l'àmbit de les ciències de la salut i de la vida i s'adrecen als professionals d'aquest sector. Entre les propostes per enguany, destaquen el curs d'Immunohematologia i el d'Avaluació i Tractament del Trastorn Límit de Personalitat, que es faran al febrer, i el curs sobre Infermeria i Medicaments, que es farà al març. Com a diplomatures de postgrau, la Fundació ofereix el curs de Medicina Transfusional, que s'impartirà del 16 de gener al 30 de juny.

El Quixot i els quixotistes es troben al campus en un esforçat combat entre els sentiments i la raó

➤ La Facultat de Filosofia i Lletres de la UAB va acollir una important mostra d'edicions il·lustrades

Els dies 1 i 2 de desembre van tenir lloc, a la Facultat de Filosofia i Lletres, unes jornades sobre *El Quixot*, que van aplegar els més destacats professors que han estudiat i gaudit de l'obra, en unes sessions organitzades pel Departament de Filologia Espanyola i pel Vicerectorat d'Estudians i de Promoció Cultural.

A l'acte d'inauguració, el vicerector Joan Carbonell, en nom del rector, i el degà de la Facultat, Carlos Sánchez, van remarcar la significativa i qualificada activitat acadèmica i investigadora del Departament de Filologia Espanyola, que és un autèntic referent a escala internacional.

El director del Departament, Santiago Alcoba, va destacar la feina feta per l'ante-

Santiago Alcoba, Joan Carbonell i Carlos Sánchez.

rior director, Guillermo Serés, en la preparació d'aquestes jornades i va fer un recordatori de les primeres lliçons rebudes sobre la lectura d'*El Quixot* per part del professor Alberto Blecuca.

En el decurs de les dues jornades, cada professor va exposar, amb rigor acadèmic i amenitat, la seva passió per l'obra cervantina. El professor Francisco Rico va explicar l'origen de la commemoració del centenari de la publicació de l'edició de la

Mostra d'edicions il·lustrades d'*El Quixot*.

primera part d'*El Quixot*, com també el naixement dels aniversaris d'obres i autors literaris, en una erudita i irònica conferència en què Mesonero Romanos, Larra, Galdós i altres autors van desfil·lar amb les seves cròniques quotidianes. En el debat posterior, Sergi Beser i altres professors van participar en un enriquidor intercanvi d'anècdotes. Finalment, les jornades es van cloure amb la conferència del professor José Manuel Blecuca, que va parlar de la llengua d'*El Quixot*.

D'altra banda, la Sala Teatre que hi ha al campus de Bellaterra va acollir, el dia 1 de desembre, un concert de romanços d'*El Quixot* a càrrec del grup *A. Rosell and CF Courty Music Consort*.

Una exposició de gran valor

Del 28 de novembre al 2 de desembre, va estar exposada, a la sala de Revistes de la Facultat de Filosofia i Lletres, una mostra d'edicions il·lustrades d'*El Quixot* entre les quals hi havia des d'edicions antigues sense gravats, de 1605 i de 1608, fins a edicions actuals il·lustrades per artistes contemporanis, com Eduardo Arroyo i Antonio Saura, passant per les famoses de Gustave Doré.

La primera edició significativa que incloïa gravats va ser la de 1657, en una versió im-

presa per Jacobo Savry. La Real Academia Española va encarregar, al segle XVIII, edicions il·lustrades pels dibuixants més famosos de l'època. Alguns d'aquests exemplars es podien contemplar també a l'esmentada exposició.

En el segle XIX, cal destacar les il·lustracions de Gustave Doré, les favorites del gran públic, i de Daniel Ubarrieta Vierge, que va renovar el gènere trencant la rigidesa habitual de les anteriors il·lustracions.

El pressupost d'universitats del DURSI per al 2006 creix un 11,2%

El Departament d'Universitats, Recerca i Societat de la Informació (DURSI) de la Generalitat de Catalunya va presentar, el 14 de desembre passat, el pressupost del Departament per a l'exercici de 2006. Pel que fa a l'àmbit d'universitats, el pressupost per a l'any vinent és de 796,9 milions d'euros (un 11,2% més que el 2005).

L'increment del finançament de les universitats públiques és d'un 11% (673,6 milions d'euros), complint amb

el que estableix la llei d'Universitats de Catalunya (un increment del 30% global entre 2004 i 2010). Aquest increment, a més, es produeix en un moment de davallada demogràfica a les universitats, per la qual cosa resulta especialment significatiu.

RECURSOS PER A L'EEES

La internacionalització i l'adaptació a l'Espai Europeu d'Educació Superior (EEES) és un dels grans reptes del siste-

ma universitari català per als pròxims anys. La dotació pressupostària en aquest apartat augmenta un 35,5% i és de 2,3 milions d'euros. Aquesta quantitat es destina tant a desenvolupar el Pla Pilot Bolonya de titulacions adaptades a l'EEES com a donar suport a l'establiment de màsters conjunts amb altres universitats. Pel que fa a l'àmbit de recerca, el pressupost per a l'any vinent del DURSI és de 124,8 milions d'euros (un 15,20% més que el 2005).

S'organitzen les primeres jornades sobre Salvador Espriu

➤ La UAB va col·laborar en les sessions de treball sobre el poeta que es van fer a Arenys de Mar

La UAB ha col·laborat en les Primeres Jornades Salvador Espriu que, organitzades pel Centre de Documentació i Estudi Salvador Espriu (CDESE), van tenir lloc els dies 16 i 17 de desembre a Arenys de Mar, a l'edifici Calisay. Els professors de la Universitat Autònoma de Barcelona Josep Maria Balaguer, Jordi Cerdà i Víctor Martínez-Gil van ser alguns dels conferencians en aquestes jornades, titulades «Salvador Espriu vist per...».

Les jornades d'Arenys de Mar van reprendre algunes de les línies de recerca més innovadores presentades en les jornades que van tenir lloc l'octubre de 2003. En aquesta ocasió, s'ha volgut investigar més a fons la manera com alguns dels autors contemporanis d'Espriu, escriptors i crítics literaris alhora, van interpretar en el seu context històric l'obra d'Espriu i el seu paper com a intel·lectual. Gràcies al treball efectuat en aquestes sessions, s'han reforçat aquestes línies de recerca entre la comunitat científica.

Entre els temes tractats, hi ha hagut «Espriu vist per Josep Pla», a càrrec del professor de la UAB Josep Maria Bala-

Salvador Espriu.

guer, «Espriu vist per Maria Aurèlia Capmany», pel professor Jordi Cerdà, també de la UAB, i una taula rodona sobre les noves perspectives en l'estudi de Salvador Espriu. El professor de la Universitat de Barcelona, Joaquim Molas, va cloure les jornades el dissabte amb la conferència «Com he construït el meu Espriu».

Les jornades també han servit per endegar una campanya de sensibilització a la ciutadania i a l'Administració sobre la importància de la conservació dels arxius personals de l'escriptor i fer una crida pública per a la recuperació de documents (cartes, versions de poemes, contes, etc.) del poeta de Sinera.

Les jornades han tingut la col·laboració, a més, de la Universitat de Barcelona, de l'Ajuntament d'Arenys de Mar i de la Diputació de Barcelona.

BREUS

Els departaments i les unitats docents, nous càrrecs

El professor José Daniel Quesada Casajuana, del Departament de Filosofia (Àrea de Lògica i de Filosofia de la Ciència) de la UAB, és el director del Departament de Filosofia des del 12 de desembre. D'altra banda, des de l'1 de desembre de 2005, el professor Joan Lluís Minguella Martí, del Departament de Cirurgia de la UAB, és el nou coordinador de la Unitat Docent de l'Hospital del Mar.

L'Hotel convoca els grups de recerca de la Universitat

Una seixantena de persones que formen part de grups de recerca de la UAB van respondre a la convocatòria de l'Hotel Serhs Campus i de l'Agència de Promoció d'Activitats i de Congressos, i van assistir a l'aperitiu que aquests els van oferir el 25 de novembre passat. L'objectiu era agrair-los l'ús continuat dels seus serveis. Així mateix, l'Agència va explicar tot allò que pot fer per tal de donar suport en l'organització de congressos, reunions i altres activitats.

EL WEB

<http://www.universia.es>

Aquesta pàgina funciona com a portal de 976 universitats i recull informació especialment interessant per a professors i estudiants de diverses parts del món. Així, podem trobar-hi informació nacional i internacional, a més d'un gran conjunt de recursos útils per a l'estudi i la formació professional. Els canals d'investigació, dones, gestió, tecnologia, cultura i solidaritat recullen tot un conjunt de projectes i actes d'actualitat gestionats des de diferents punts del món. En destaquem el Comuniversia, un nou servei que permet posar en contacte universitaris de diverses zones geogràfiques mitjançant l'ordinador. És una pàgina útil per obtenir informació sobre beques i cursos i també permet seguir l'actualitat universitària en tot moment.

RECERCA

Troben nous indicis sobre les causes de l'addicció

Les rates amb tendència perseverant a explorar hi són més proclius

➤ La recerca pot ser útil en la planificació d'estratègies preventives per a persones amb risc d'addicció

La tendència al consum de drogues depèn de cada individu. No totes les persones que tenen accés a una droga esdevenen addictes a aquesta, de manera que poden existir trets de la personalitat que predisposen a consumir-la. Un d'aquests trets és la recerca de sensacions, de novetats, pròpia de les persones a qui agrada cercar el risc de manera constant. Tot i que hi ha estudis que suggereixen la relació entre aquestes persones i una major probabilitat d'esdevenir addictes, compradors compulsius o ludòpates, no s'ha pogut establir fins ara una relació directa de manera objectiva.

CERCAR NOVES SENSACIONS

Un equip d'investigadors de l'Institut de Neurociències i de la Unitat de Fisiologia Animal del Departament de Biologia Cel·lular, de Fisiologia i d'Immunologia de la UAB, encapçalat pels professors Roser Nadal i Antonio Armario, ha determinat científicament, mitjançant experiments amb rates, que l'addicció a la morfina està relacionada amb la

Aquest és l'equip d'investigadors que ha dut a terme la recerca.

tendència a explorar i a cercar noves sensacions de manera perseverant.

En experiments amb laberints i gàbies, els científics han observat que els animals que tenen tendència a explorar de manera perseverant són més proclius a l'addicció a la morfina.

Els investigadors havien classificat prèviament els rosegadors segons si tenien tendència a explorar repetidament una situació nova (exploradors perseverants) o bé si deixaven de mostrar interès per aquesta situació al cap de poc temps. Per a tal fi, els situaven en un passadís circular on no havien estat mai i observaven el seu comportament.

Només aquells animals perseverants que mantenien un estat d'exploració davant d'aquest ambient nou tenien preferència per l'administració de morfina. Al mateix temps, els experiments han mostrat que altres «trets de personalitat» de les rates, com l'ansietat o la por, no tenen relació amb l'addicció a la morfina.

Pel que fa a l'aplicació en els éssers humans, aquesta recerca, publicada a la revista *Behavioural Brain Research*, pot ajudar a centrar les estratègies preventives en el camp de l'addicció en aquelles persones amb més risc pels seus trets de personalitat.

Com es pot determinar si un rosegador té addicció a la morfina?

Per tal de poder determinar si cada una de les rates estudiades pateix més o menys addicció a la morfina, els investigadors han utilitzat la tècnica de condicionament de la preferència per un lloc. En aquestes proves s'utilitza una gàbia especial que conté dos compartiments ben diferents entre si, tant pel color com pel tacte o l'olor.

En un compartiment se situa l'animal després d'haver-li injectat la droga i, durant un temps, es deixa que la rata experimenti els efectes d'aquesta droga mentre els associa amb les característiques especials d'aquell

compartiment de la gàbia. Un altre dia s'injecta a l'animal únicament un placebo (el líquid que s'ha fet servir per dissoldre la droga, com per exemple aigua amb sal) i se'l situa durant un temps en l'altre compartiment de la gàbia.

Després de repetir aquestes accions durant uns quants dies, es deixa lliure la rata i s'observa quin dels dos compartiments prefereix. Si a l'animal li agrada la morfina, s'estarà més temps al compartiment que ha associat amb aquesta droga, la qual cosa és un indicatiu de la seva addicció.

Grup de Recerca en Migracions (GRM)

➤ Estudien el fenomen migratori des de diferents punts de vista fugint de prejudicis i llocs comuns

El Grup de Recerca sobre Migracions (GRM), situat al Departament de Geografia de la UAB, va començar la seva activitat el 1992. Està dirigit per la professora Àngels Pascual de Sans, una de les principals investigadores catalanes sobre migracions. Va partir d'un petit nucli que col·laborava amb Pascual; el primer projecte col·lectiu el van iniciar els professors Miguel Solana i Ricard Morén Alegret, que ara coordinen el Grup.

A partir d'aquí, el GRM va anar creixent i va passar de ser un grup petit, de quatre o cinc persones (tots geògrafs), a tenir-ne disset. La majoria són geògrafs, però també hi ha antropòlegs, politòlegs, economistes, historiadors, matemàtics... El nucli més quotidià de treball es reuneix un cop a la setmana, i el conjunt del grup es veu més de tant en tant.

L'any 2000 va ser reconegut per la UAB com a Grup amb Autorització de Nom Específic. Recentment ha rebut també el reconeixement de la Generalitat com a Grup de Recerca Consolidat, que implicarà un ajut econòmic suplementari.

El GRM treballa sovint en col·laboració amb professors que visiten la UAB. El programa Sòcrates ha permès al grup col·laborar amb professors estrangers (de la Universitat de Warwick –de la qual el professor Morén és investigador associat–, de la Universitat de Poitiers, etc.), com també fer estades a l'estranger i

EL GRM està integrat principalment per geògrafs però també per antropòlegs, economistes, politòlegs...

intercanviar experiències amb altres universitats. Ha col·laborat també amb fundacions privades, ajuntaments, el Ministeri d'Educació i Ciència, la Generalitat, la Comissió Europea, etc. D'altra banda, el GRM organitza periòdicament seminaris on conviden investigadors que fan recerca sobre temes de migracions.

L'objecte d'estudi del GRM són totes les migracions, no només la immigració es-

El GRM organitza seminaris on conviden investigadors que fan recerca sobre temes relacionats amb les migracions

tranger, segons aclareixen. I tracten qüestions molt diverses que abasten diferents branques acadèmiques. La característica principal del grup és aquesta «multidimensionalitat». Estudien aspectes com la integració social, la identitat, la integració laboral, les relacions transnacionals, la transformació territorial, la importància dels llocs, la participació so-

Àngels Pascual.

cial, etc. i intenten sempre defugir els plantejaments reduccionistes.

Alguns membres del grup compatibilitzen la investigació amb la docència. Entre les assignatures que imparteixen, hi ha Migracions i Societat, una matèria de segon cicle que van impulsar des del GRM i que segueixen estudiant de provinències molt diferents, però sobretot de Geografia i d'Antropologia.

Actualment, el GRM està impulsant noves línies d'investigació, entre les quals hi ha un estudi sobre les migracions entre Espanya i el Marroc, entorn del qual organitzen seminaris amb experts tant d'aquí com d'Anglaterra, França o el Marroc.

Ara també desenvolupen projectes sobre l'assentament d'immigració en àrees rurals i ciutats petites (amb finançament del Ministeri d'Educació i Ciència) i sobre trajectòries migratòries (finançat conjuntament per la Secretaria per a la Immigració de la Generalitat i la Fundació Jaume Bofill).

Recentment, el GRM ha col·laborat amb un programa de la Fundació Autònoma Solidària per intentar que universitaris que han arribat aquí com a immigrants puguin assolir una feina que estigui a l'alçada del seu nivell formatiu. I el 2006 portaran a terme una investigació sobre el món de les colles castelles i la immigració. Podeu trobar més informació sobre el treball del GRM al web <http://seneca.uab.es/migracions>.

Trencar tòpics sobre un tema de moda

A partir de l'any 2000, hi ha una visió molt més àmplia de la immigració als mitjans de comunicació. Als barris s'ha incrementat la presència de veïns de procedència estrangera i les migracions interiors s'han dinamitzat. Hi influeix també la mobilitat del mercat laboral que potencia la Unió Europea.

Els alumnes són molt receptius al tema de les migracions «perquè, per a bé o per a mal, està de moda», segons reconeixen els membres del grup. Però els mitjans de comunicació sovint reproduïxen estereotips i prejudicis

sobre el tema, i aquests estereotips es troben sovint entre els alumnes. El GRM vol contribuir a desarticlar aquestes idees preconcebudes i fer una recerca seriosa.

Aquest és un element central de la filosofia del grup: tenir en compte la complexitat evitant tòpics; aplicar el mètode científic i evitar caure en maniqueïsmes, estereotips, barreges d'opinions amb informacions, etc. En definitiva, oferir elements per intentar que cadascú tingui la seva pròpia opinió i interveïni, així, en les actituds de la gent.

Analitzen l'ADN d'uns avantpassats de fa tres mil anys

Procés d'excavació a la cova des Pas.

➤ Els resultats de l'anàlisi aportaran informacions sobre com era la població balear d'aquell moment

Dos espeleòlegs van descobrir, la primavera passada, un jaciment arqueològic d'una riquesa extraordinària a la cova des Pas, al terme municipal de Ferreries (Menorca), en una paret de 50 metres d'alçada situada en un dels barrancs propers a la població. Els espeleòlegs van trobar restes de fusta, de cabells i d'ossos humans intactes en una sala circular d'uns quatre metres de diàmetre d'accés molt difícil. El jaciment, analitzat des del mes de setembre per un equip interuniversitari d'arqueòlegs i antropòlegs, ha revelat nombroses restes orgàniques, com restes de teixit pulmonar, muscular i cerebral.

LES RESTES

Les restes daten de fa tres mil anys, i no es coneix a Europa cap troballa d'aquesta antiguitat que s'hi pugui comparar per la seva riquesa i varietat. La cova ha preservat gran quantitat d'ossos humans de, com a mínim, una cinquantena d'individus. El que és més excepcional d'aquesta troballa és la conservació de restes orgàniques, com fustes, cabells, cordes, pells d'animals, teixits vegetals i, sobretot, teixits tous humans momificats, adherits encara als ossos, al crani o a les costelles, com ara teixit pulmonar, massa cerebral i restes fecals.

La conservació d'Òtzi al gel dels Alps o la més recent troballa dels individus semimomificats de Galera (Granada) són els únics exemples que s'acosten a les restes de la cova des Pas. Un equip d'investigadors de la UAB, dirigit per la professora Assumpció Malgosa, analitza l'ADN d'aquestes restes orgàniques.

Els estudis aportaran informació sobre la població balear del moment, com l'edat de la mort dels individus, les malalties que patien i el possible parentiu d'aquest grup de menorquins. A més, se certificarà la tècnica d'enterrament que es va emprar en aquell moment: s'embolcallava el mort en posició fetal, amb un sudari de pell i embolicat amb cor-

Els espeleòlegs van trobar restes de fusta, de cabells i d'ossos humans intactes en una sala circular d'accés molt difícil

des. Els únics elements rituals localitzats fins al moment han estat uns petits tubs de fusta i de cuir, com també anells i braçalets metàl·lics.

A més dels investigadors de la UAB, en la recerca participen especialistes de les universitats de Barcelona, de les Illes Balears, de la Rovira i Virgili, del Museu d'Arqueologia de Catalunya, del Consell Insular de Menorca, de l'Hospital Clínic de Barcelona, de l'Escola Superior de Conservació i Restauració de Béns Culturals de Catalunya i del Royal Institute for Cultural Heritage de Bèlgica.

BREUS

Origen de la serralada de l'Atlas del Marroc

Durant l'era Terciària, el xoc de les plaques euroasiàtica i africana va produir serralades com els Alps o l'Arc de Gibraltar.

Les muntanyes de l'Atlas són la manifestació més meridional d'aquest procés, ben endins de la placa africana. Es tracta d'un exemple d'aixecament a l'interior de les plaques, lluny de les seves vores, i això és una de les assignatures pendents de la tectònica global. Investigadors del Departament de Geologia han mostrat, mitjançant mètodes geològics i geofísics, la conjunció singular de processos superficials i profunds que va aixecar les serralades intracontinentals de l'Atlas del Marroc.

Nou equipament al Servei de Microscòpia

El Servei de Microscòpia de la UAB disposa de tres nous estris per preparar mostres que poden ser de gran utilitat per als usuaris. Es tracta d'una unitat de fred Leica EM FC6 per tallar làmines molt primes tant per a mostres biològiques com per a materials, a temperatures d'entre -90 °C i -150 °C; un aparell Leica EM CPC per fer fixacions en fred i obtenir mostres vitrificades, que permet emprar diferents agents criogènics, com ara el nitrogen líquid, l'età o el propà, en unes condicions fàcilment reproduïbles; i un dispositiu Leica EM AFS per dur a terme criosubstitucions i infiltracions a baixes temperatures.

Una tesi analitza les comèdies mitològiques de Lope de Vega

Entre els anys 1590 i 1630, Lope de Vega va compondre més de vint comèdies mitològiques de les quals només en conservem vuit. L'investigador Agustín Sánchez, del Departament de Filologia Espanyola, ha analitzat en la seva tesi doctoral les estratègies que va utilitzar Lope de Vega per portar al terreny del teatre les faules clàssiques de Grècia i Roma. Segons l'estudi, el dramaturg va escollir com a font d'inspiració una falla extreta de les *Metamorfosis* d'Ovidi, tot i que no es va limitar a imitar-ne el model. Lope hi va afegir una bona dosi de novel·leria.

Una descoberta d'un equip d'investigadors de la UAB pot millorar les memòries magnètiques

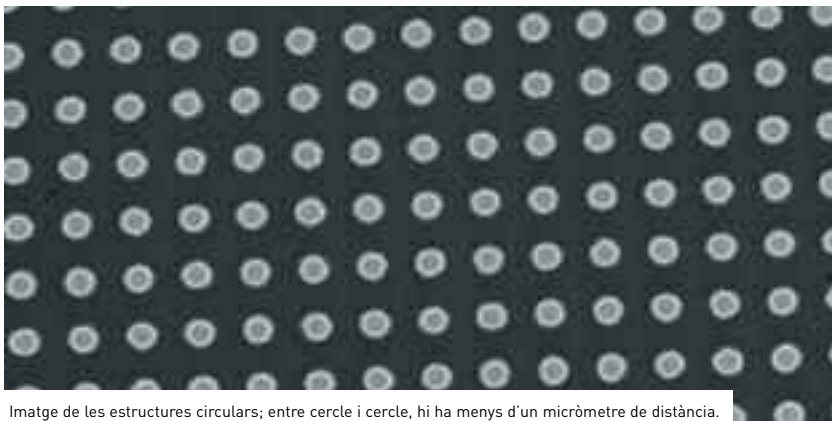
➤ La recerca, publicada a *Physical Review Letters*, mostra per primer cop estats de vòrtexs desplaçats

La capacitat i la velocitat de les memòries magnètiques són cada cop més grans. Aquests dispositius estan basats en el registre de diferents valors de camp magnètic sobre zones microscòpiques de la superfície de determinats materials amb propietats magnètiques.

La quantitat d'informació que es pot emmagatzemar depèn de la grandària d'aquestes petites zones, i això està limitat a la grandària mínima que es pot aconseguir sense que el camp magnètic d'una zona esborri el valor del camp magnètic de les zones veïnes.

En aquest sentit, els científics investiguen una nova manera de disposar els camps magnètics en forma de vòrtexs, o petits remolins, que minimitzen les interaccions magnètiques entre les diferents estructures. Això permet disposar-les molt properes les unes a les altres, i incrementar la densitat de dades magnètiques i, eventualment, la capacitat d'emmagatzematge de les memòries i dels discs durs dels ordinadors.

Un equip d'investigadors de la UAB en col·laboració amb científics de l'Argonne National Laboratory (EUA) i del labo-

Imatge de les estructures circulars; entre cercle i cercle, hi ha menys d'un micròmetre de distància.

Aquests resultats tenen aplicacions tecnològiques en sistemes d'emmagatzematge de dades magnètiques

ratori SPINTEC (Grenoble) ha publicat un article a la revista *Physical Review Letters* on estudien en detall les característiques d'aquests vòrtexs magnètics.

En concret, els científics han estudiat les propietats magnètiques d'estructures circulars de dimensions submicromètriques, compostes per una capa ferromagnètica acoblada a una capa antiferromagnètica, la qual li canvia significativament les seves propietats.

Els investigadors han comprovat que la presència de la capa antiferromagnètica

fa que els mecanismes d'inversió d'imatge depenguin de la direcció de la mesura. A més, per primer cop, han demostrat que és possible aconseguir un estat vòrtex desplaçat. En aquest estat, en presència de camps magnètics petits, els moments magnètics de la capa ferromagnètica tendeixen a orientar-se en disposició circular, seguint les vores de l'estructura. D'altra banda, quan el camp magnètic aplicat és nul, el centre dels vòrtexs està desplaçat respecte del centre geomètric dels discs.

Aquests resultats tenen interessants aplicacions tecnològiques en sistemes d'emmagatzematge de dades magnètiques d'alta densitat i en memòries MRAM, com també en possibles nous dissenys de capçals de lectura magnètica.

III Jornada Científica de Bioquímica i de Biologia Molecular

El 29 de novembre passat, el Departament de Bioquímica i de Biologia Molecular va organitzar la III Jornada Científica del Departament.

Aquest any, la Jornada va tenir lloc a la Facultat de Medicina, amb la participació de tots els grups de recerca del Departament, i s'hi van aplegar més de cent assistents.

Al llarg de la Jornada, que es va iniciar amb una benvinguda per part del director del Departament, José Aguilera, es van presentar vint comunicacions orals i cinquanta-sis pòsters. El programa cien-

tífic de la Jornada va incloure presentacions de pràcticament tots els àmbits de recerca del Departament.

FINALITAT DE LA JORNADA

La finalitat de la Jornada Científica és l'apropament entre tots els grups d'investigació del Departament, que integra quatre unitats separades geogràficament en tres facultats diferents del campus de la UAB (Facultat de Veterinària, Facultat de Medicina i Facultat de Ciències).

Durant aquestes tres edicions, la Jornada Científica ha potenciat i ha

consolidat la col·laboració entre els investigadors de les diferents unitats que constitueixen el Departament. Ha fomentat l'intercanvi de coneixement i ha permès l'optimització dels recursos i dels equipaments de cadascuna d'aquestes unitats fent-los més accessibles als investigadors de les altres facultats.

El llibre, amb tots els resums de tots els treballs presentats, es pot consultar a la pàgina web del Departament de Bioquímica i de Biologia Molecular: <http://www.blues.uab.es/bioquimica>.

COMUNITAT

Es presenta una guia sobre les discapacitats

La FAS fa públic el manual el Dia Internacional de la Discapacitat

➤ La Universitat crearà un servei psicopedagògic específic per als alumnes que pateixen discapacitats

Coincidint amb la celebració del Dia Internacional de les Persones amb Discapacitat, la Fundació Autònoma Solidària (FAS), de la UAB, va presentar, el 13 de desembre, la guia *Docència universitària i necessitats especials*, en el decurs d'un acte presidit pel director general d'Universitats de la Generalitat, Ramon Vilaseca.

A l'acte, van intervenir-hi també l'autora de la guia, Cristina Laborda, professora del Departament de Pedagogia Aplicada; Joan Carbonell, vicerector d'Estudiants i de Promoció Cultural; Muriel Casals i Begoña Navarrete, presidenta i directora respectivament de la FAS.

La guia, editada per la Fundació Autònoma Solidària, dona unes claus mínimes i bàsiques per conèixer què és una discapacitat tot eliminant els estereotips i facilitant uns criteris pedagògics fonamentals per afavorir la integració d'aquests estudiants específics a les aules.

El coneixement de la discapacitat és un element necessari però no suficient per

PAREDO

assegurar l'èxit del procés d'inclusió. Cal considerar que els aspectes actitudinals són els màxims determinants dels resultats.

És per això que s'ha dissenyat una petita prova, totalment anònima, per tal que el professorat s'autoavaluï. L'objectiu és reflexionar sobre les opinions i creences pròpies i, en coherència, sobre el que està disposat a fer i el grau d'implicació en el procés d'inclusió.

En l'acte de presentació, Joan Carbonell va fer un balanç del treball que s'ha fet a la UAB els darrers dos anys a favor dels alumnes amb discapacitat, i va destacar el dret que tenen a matrícula gratuïta, l'eliminació dels obstacles arquitectònics, l'atenció personalitzada en la gestió d'adaptacions curriculars i l'adaptació dels webs institucionals, entre d'altres.

CASTROVIEJO

La presentació va tenir lloc a l'edifici del Rectorat.

tacions curriculars i l'adaptació dels webs institucionals, entre d'altres.

Pel que fa a les accions de futur, Joan Carbonell va fer avinent la creació d'un servei psicopedagògic específic per a aquests alumnes i la promoció d'un sector del voluntariat amb característiques més professionals.

UN REGLAMENT D'OPORTUNITATS

La Junta de Govern de la UAB va aprovar, el novembre de l'any 1999, el reglament d'igualtat d'oportunitats per a les persones amb necessitats especials que vénen a estudiar a la UAB.

El reglament –que la FAS ha publicat per tal de fer-ne difusió– garanteix una sèrie de drets fonamentals en matèries d'accés a la informació i d'accessibilitat als espais físics. També fa esment de les adaptacions curriculars, de les ajudes tècniques i de l'adaptació d'exàmens. L'objectiu és assolir l'equiparació dels estudiants, amb mesures acadèmiques, humanes i logístiques, per tal de garantir la igualtat d'oportunitats.

Per consultar el reglament podeu visitar el web de la FAS: www.uab.es/fas.

El voluntariat, amb persones amb discapacitat

Els estudiants de la UAB que pateixen alguna discapacitat poden utilitzar l'ajut dels voluntaris europeus per desplaçar-se pel campus o per fer servir les instal·lacions de la Universitat, per exemple. Aquests voluntaris fan una estada a la UAB gràcies al programa Servei Voluntari Europeu (SVE), que finança la Unió Europea. A més de desenvolupar una tasca social, aquests joves d'entre 18 i 25 anys obtenen una experiència no formal d'aprenentatge intercultural. Per als promotors de l'SVE, aquests voluntaris «aprenen ajudant» o «ajuden aprenent» a través de la realització d'activitats organitzades a l'interior

d'una organització. La durada de les estades és d'entre sis mesos (mínim) i dotze mesos (màxim).

La Fundació Autònoma Solidària de la UAB disposa actualment de quatre d'aquests voluntaris: dos francesos, una alemanya i una italiana. Tots ells viuen a la Vila Universitària.

Les tasques que desenvolupen són accions quotidianes, com ara ajudar els estudiants discapacitats en els seus trajectes des de la Vila fins a la facultat, en els desplaçaments a dins mateix de la facultat, a conèixer el funcionament dels menjadors universitaris, etc.

L'Autònoma difondrà el seu compromís ambiental

➤ S'inicia una campanya divulgativa per explicar a la comunitat universitària l'ús d'energies renovables

Una exposició i un itinerari temàtic pel campus amb plafons divulgatius difondran a la comunitat universitària l'esforç de la UAB en la utilització de fonts d'energia renovables i el compromís amb el compliment del Protocol de Kyoto. El Servei de Prevenció i de Medi Ambient (Sepma) de la UAB i la Fundació Autònoma Solidària (FAS) han impulsat aquest projecte, que té el suport del Departament de Medi Ambient i Habitatge de la Generalitat de Catalunya. En el projecte, hi participen estudiants voluntaris que duen a terme tasques de suport i visites guiades a l'exposició i a l'itinerari ambiental.

L'exposició «La UAB i el seu compromís amb el Protocol de Kyoto, l'aposta per les energies renovables» tracta la problemàtica del canvi climàtic global i l'experiència de la UAB amb la utilització de les energies renovables. Es tracta d'una exposició itinerant que visitarà tots els centres de la UAB fins al març de 2006.

Podeu consultar el calendari a la pàgina web www.uab.es/osha.

L'itinerari ambiental del campus és un recorregut dissenyat perquè el visitant descobreixi els projectes per disminuir l'impacte ambiental de les activitats de la nostra universitat, com són la utilització de fonts energètiques renovables, la correcta gestió dels residus i la conservació de l'entorn natural del campus, entre d'altres. En quatre punts de l'itinerari s'han instal·lat plafons informatius on es descriuen les característiques de les instal·lacions d'energia solar tèrmica o fotovoltaica i de la utilització del biodièsel als autobusos de la UAB.

El Servei d'Activitat Física surt al campus

El Servei d'Activitat Física (SAF) de la UAB va organitzar la jornada «El SAF surt al campus», el dijous 15 de desembre, a la plaça Cívica. Tot un seguit d'activitats lúdiques i recreatives, gratuïtes i adreçades a la comunitat universitària, es van desenvolupar des de les 10 fins a les 20 h a la plaça.

Es van crear cinc zones diferents: dues de bàsquet, una de futbolí humà, una de futbol i un rocòdrom. A més, de 14 a 15.30 h es va organitzar un campionat de futbolí. Es va poder veure els participants fent escalada, jugant un torneig 3 x 3 de bàsquet o xutant vaselines. Aquesta és la primera de les tres jornades que té previstes fer el SAF.

Es va poder participar en el futbolí humà.

BREUS

Entra en vigor la prohibició de fumar a qualsevol indret

Des de l'1 de gener de 2006 està totalment prohibit fumar en qualsevol centre de la UAB, en aplicació de la Llei de mesures sanitàries contra el tabaquisme i reguladora de la venda, el subministrament, el consum i la publicitat dels productes de tabac. Aquesta prohibició inclou també les empreses concessionàries que presten els seus serveis dins la UAB i, fins i tot, els vehicles, públics i privats, propietat de la UAB o d'aquestes empreses. En conseqüència, han desaparegut les zones de fumadors i s'han senyalitzat tots els edificis amb la prohibició de fumar.

El Servei Assistencial de Salut manté oberta permanentment una campanya de deshabituació de l'hàbit de fumar. Si voleu apuntar-vos-hi o més informació, truqueu als telèfons 93 581 1800 -1900.

Préstec d'ordinadors a la biblioteca de Ciències

La Biblioteca de Ciències i d'Enginyeries ha posat en marxa el préstec d'ordinadors portàtils amb connexió sense fil a Internet. Aquest servei està adreçat als usuaris del Servei de Biblioteques. Els ordinadors es poden utilitzar dins el recinte de la biblioteca en terminis de dues hores. Els equips estan equipats amb el sistema operatiu Windows XP, els navegadors Mozilla i Explorer, SPSS, Microsoft Office 2003 i Adobe Acrobat i tecnologia WiFi. Els equips són exclusivament per a usos acadèmics relacionats amb l'estudi, la docència i la recerca. El servei és gratuït.

Curs de tast de vins a l'escola de Turisme

L'Escola Universitària de Turisme i Direcció Hotelera, amb la col·laboració dels cellers Torres, ha posat en marxa una nova edició del curs de Perfeccionament de Tast de Vins. El curs es realitzarà del 17 al 19 de gener, de 18 a 21 h, a l'aula de tast de l'Escola. Els alumnes, professors i personal de gestió i administració de la UAB tindran un preu especial de 81 euros; la resta de públic, 90 euros. Per a més informació: www.euturisme-uab.com/perfeccionament_tast_vins.htm

Meravelles de la ciència, al concurs de fotografia científica

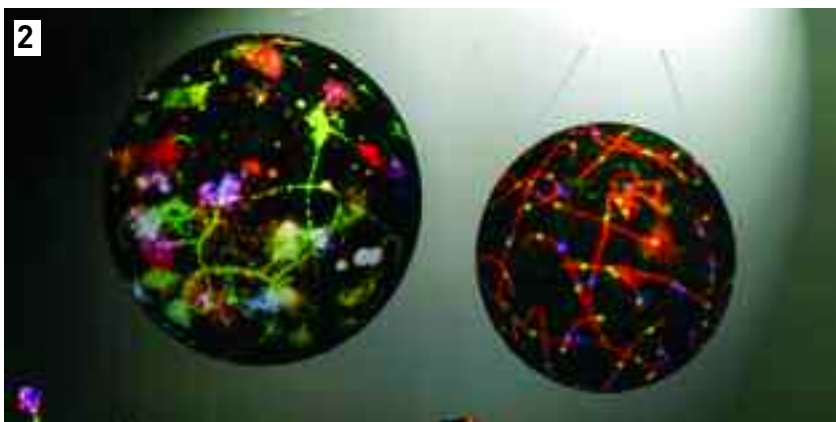
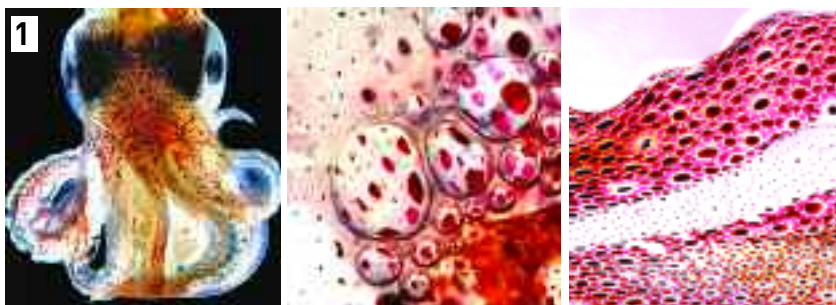
➤ Les fotos guanyadores d'aquesta primera edició mostren un calamar i una cèl·lula humana

La sèrie de fotografies *Miedo del calamar* (foto 1), d'Idoia Unzurrunzaga, i la fotografia *Fragilitat inesperada* (foto 2), de Montserrat Codina Pascual, han estat els guardonats amb els primers premis del Concurs de Fotografia Científica que ha organitzat la UAB, en les categories de fotografies sense edició posterior i fotografies modificades, respectivament.

Els guanyadors rebran 2.000 euros cadascun. Els segons premis d'ambdues

categories, dotats amb 1.000 euros, han estat atorgats a la fotografia *Ballet d'estrelles astrocitàries*, de Roser Masgrau Juanola, i *Floquets ceràmics*, d'Anna Esther Carrillo Fernández.

El premi especial del jurat a la millor fotografia presentada per un estudiant de secundària més gran de setze anys ha estat concedit a Jordi Zaragoza Alòs, de l'Escola Tècnica Professional del Clot, per la fotografia titulada *Lupa per un instant* (foto 3). De periodicitat anual, el concurs vol mostrar els aspectes artístics i estètics inherents a qualsevol treball de recerca, sigui en l'àmbit de les ciències experimentals, de les humanitats, de les ciències socials, de les ciències de la salut o de les tecnologies.

PUBLICACIONS

LLEGIR PER APRENDRE. Una proposta per treballar les lectures a l'ESO. Jeroñi Moya Obes (coordinador), Núria Amat Puig, M. Mercè Bruguera Barbany, Jaume Closa Puvia, Caty García Fons, Imma López Pérez. Col·lecció Els llibres de la UAB. Sèrie Eines i Estratègies.

Els autors de l'obra, professors, van adreçar-se a més de dos mil alumnes de l'ESO i a centenars de companys de l'àrea de llengua i literatura per demanar-los el seu parer sobre la manera de plantejar i de viure el tema de les lectures al seu centre. El resultat d'aquesta informació configura la primera part del llibre. La segona part tracta de propostes concretes i estructurades que podrien dibuixar una forma d'intervenció i també una invitació a treballar amb un cert mètode.

QUÍMICA VERDA. Xavier Domènech. Ed. Rubes. 2005

Aquest llibre, l'autor del qual és catedràtic de Química Física de la UAB, s'emmarca dins de la interrelació entre química i medi ambient i s'endinsa en la química preventiva: descriu estratègies i pràctiques per fer una química de forma sostenible procurant minimitzar la producció de residus i estalviar recursos tant com sigui possible. Això és el que s'entén per química verda. El llibre s'adreça, sobretot, a l'estudiant universitari per tal de fomentar des de l'inici un ús ètic, responsable i sostenible de la química.

«La teoria i la pràctica són indestriables»

► LA PERIODISTA ANNA CLUA ha parlat amb aquest expert en comunicació durant la seva visita a l'Incom de la UAB

Vivim en el temps de la recerca aplicada... Està en crisi la teoria?

No diria que hi hagi una «crisi», com tampoc no veig cap previsió de solució per a les mancances que tenim de teoria. Però el problema no és tant que no es teoritzi, sinó que no se'n trobi la utilitat. La bona teoria sempre serà útil a partir del moment que es combini amb el treball empíric.

D'altra banda, és cert que els treballs teòrics no gaudeixen de suficient reconeixement. Fer teoria no és un bon negoci. La majoria de projectes acadèmics són finançats sobre la base d'uns resultats palpables.

I que consti que això no és una queixa; és, senzillament, la constatació d'un fet.

En explicar teories, sovint el que fem és resumir-les a llistes d'autors i d'obres que s'ordenen sota categories estètiques....

La teoria s'ha d'explicar com a procés històric. De fet, això és el que marca la diferència entre una aproximació mecànica al coneixement i una aproximació més interpretativa. En certa manera, hem d'aprendre a percebre aquesta diferència.

Com podem trencar l'estereotip de «teoria equival a pensament crític» i que «recerca empírica equival a pensament mecànic»?

Aquí rau el vell dilema: fins a quin punt l'objectivitat científica és compatible amb el pensament crític? No m'imagino a mi mateix fent prevaldre la pretensió de neutralitat en el treball que faig. Penso, per exemple, en el Programa de Comunicació Internacional, on les dades recollides empíricament confirmen els desequilibris mundials en

Denis McQuail

McQuail, Càtedra Unesco de Comunicació per al curs 2005-2006, va visitar la UAB el mes de novembre passat. McQuail és professor emèrit a la Universitat d'Amsterdam, on ha exercit com a catedràtic durant vint anys.

Actualment és investigador convidat a la Universitat de Southampton (Regne Unit). McQuail és conegut internacionalment per la seva dedicació al camp de la teoria.

El seu llibre *Teoria de la comunicació de masses* ha estat considerat un manual de referència arreu del món. En els seus darrers treballs es constata una major preocupació pel vessant pràctic de la comunicació. El seu extens coneixement sobre el funcionament del sistema de mitjans l'ha portat a considerar l'ús dels *mass media*, no tant pel que fa a les audiències sinó en relació amb el control del sistema mediàtic.

matèria d'accés a la informació. Treball de camp i reflexió crítica són, doncs, indestriables. Una altra cosa és que, un cop ho tens a les mans, et preguntis: «Bé, i ara, quin és el pròxim pas?».

Continuem construint torres d'ivori al marge del món?

La cultura acadèmica tendeix a tancar-se en el seu propi món. Sovint el coneixement que generem és autoreferencial en el sentit que la seva aplicació no té divulgació.

Podríem pensar que això passa només en les «ciències pures», però hi ha molts debats dins les ciències socials que s'acaben oblidant entre les pàgines de les revistes acadèmiques.

Per la manera com formules la pregunta entenc que, d'entrada, consideres que la cultura acadèmica és un problema.

Per a mi, la qüestió és: «Per què esdevé un problema?». Crec que ens ha de preocupar molt més la manca de consciència.

l'autònoma

UAB

Universitat Autònoma de Barcelona

L'AUTÒNOMA

Publicació de la UAB

EDICIÓ I PRODUCCIÓ:

Universitat Autònoma de Barcelona

Àrea de Comunicació i de Promoció

IMPRESSIÓ: Servei de Publicacions

REDACCIÓ: Esther Crespo, Miquel Àngel Linares, Octavi López, Antoni Merino, Sònia Perelló, Ester Puerto, Lucas Santos, Conxa Valls.

Gener de 2006. Núm. 189

Les opinions expressades pels entrevistats reflecteixen únicament les seves idees.

Està prohibida la reproducció total o parcial dels continguts d'aquesta revista sense l'autorització escrita de l'editor.

L'AUTÒNOMA es pot imprimir en format Acrobat via Internet a: www.uab.es

UNIVERSITAT AUTÒNOMA DE BARCELONA

Àrea de Comunicació i de Promoció
Edifici del Rectorat
08193 Bellaterra (Cerdanyola del Vallès)
Tel. 93 581 13 35
Fax 93 581 25 46
www.uab.es
g.premsa@uab.es